

EDUSKUNNAN VASTAUS 69/2007 vp

Hallituksen esitys laiksi Eläketurvakeskuksesta annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi Eläketurvakeskuksesta annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 53/2007 vp).

Valiokuntakäsittely

Sosiaali- ja terveystoimi on antanut asiasta mietinnön (StVM 13/2007 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

Eläketurvakeskuksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan Eläketurvakeskuksesta 19 päivänä toukokuuta 2006 annetun lain (397/2006) 12 § ja
muutetaan 1 §, 2 §:n 1 momentin johdantokappale ja 1 kohta sekä 2 momentin johdantokappale, 5—7 §, 8 §:n 1 momentin 2 kohta ja 3 momentti sekä 9 ja 11 § seuraavasti:

1 §

Eläketurvakeskus

Eläketurvakeskus on työntekijän eläkelain (395/2006) 3 §:n 1 momentissa ja 2 momentin 1—6 kohdassa mainituissa työeläkelaeissa tarkoitettuna työeläketurvan toimeenpanon ja kehittämisen yhteiselin.

2 §

Eläketurvakeskuksen tehtävät

Eläketurvakeskuksen tehtävänä on:

1) edistää ja yhteensovittaa työeläketurvan toimeenpanoa ja kehittämistä;

Eläketurvakeskuksen tehtävänä on lisäksi:

— — — — —

5 §

Vastuu Eläketurvakeskuksen kustannuksista

Eläketurvakeskuksella on oikeus periä tuottamistaan palveluista toimintokohtaisia palvelumaksuja. Työntekijän eläkelain 3 §:n 1 momentissa ja 2 momentin 1—6 kohdassa mainittujen työeläkelakien mukaista eläketurvaa hoitavat eläkelaitokset vastaavat Eläketurvakeskuksen tämän lain mukaisten tehtävien hoitamisesta aiheutuvista kustannuksista siltä osin kuin Eläketurvakeskuksen saamat toimintokohtaiset palvelumaksut ja muut tuotot eivät riitä niitä kattamaan.

Eläkelaitosten katettava osuus Eläketurvakeskuksen kustannuksista jaetaan eläkelaitosten kesken kussakin eläkelaitoksessa vakuutettujen työansioiden mukaisessa suhteessa. Eläkelaitoksen kustannusosuutta laskettaessa huomioon otettava vakuutettujen työansioiden osuus määrätään kuitenkin erikseen julkisten alojen eläkelaitoksille, Merimieseläkekassalle ja Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle sen mukaan, kuinka suuri osuus Eläketurvakeskuksen tuottamista palveluista arvioidaan kohdistuvan näille eläkelaitoksille. Tällöin lasketaan ensin julkisten alojen eläkelaitosten, Merimieseläkekassan ja Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen kustannusosuudet. Sen jälkeen kattamatta jäävä osuus Eläketurvakeskuksen kustannuksista jaetaan muiden yksityisten alojen eläkelaitosten kesken kussakin eläkelaitoksessa vakuutettujen työansioiden mukaisessa suhteessa. Julkisten alojen eläkelaitosten, Merimieseläkekassan ja Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen kustannusosuudessa huomioon otettavasta vakuutettujen työansioiden osuudesta ja tämän osuuden tarkistamisesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Eläkelaitosten kustannusosuuksien laskemisesta ja täytäntöönpanosta annetaan tarkemmat määräykset sosiaali- ja terveysministeriön työntekijän eläkelain 183 §:n 2 momentin nojalla Eläketurvakeskuksen esityksestä vahvistamissa vastuunjakoperusteissa. Eläkelaitosten kustannusosuuksia vahvistettaessa on huolehdittava siitä, että Eläketurvakeskuksen varat riittävät kattamaan Eläketurvakeskuksen tehtävistä ja toiminnasta aiheutuvat menot ja ylläpitämään riittävän maksuvalmiuden.

Eläketurvakeskus määrää maksettavaksi eläkelaitosten kustannusosuudet. Eläketurvakeskuksella on oikeus periä eläkelaitosten kustannusosuuksista ennakkoa siten kuin 3 momentissa tarkoitetuissa vastuunjakoperusteissa määrätään.

Eläkelaitos voi hakea muutosta Eläketurvakeskuksen tämän lain nojalla määraamästä kustannusosuuden maksuunpanosta siten kuin työntekijän eläkelain 131 §:ssä säädetään.

Kustannusosuus saadaan periä ilman tuomiota ja päätöstä siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään. Jollei maksua suoriteta viimeistään eräpäivänä, maksamattomalle pääomalle peritään vuotuista viivästyskorkoa korkolain (633/1982) 4 §:ssä tarkoitetun korkokannan mukaan. Viivästyskoron sijasta Eläketurvakeskus voi periä viiden euron suuruisen viivästysmaksun, jos viivästyskoron määrä jää tätä pienemmäksi.

6 §

Eläketurvakeskuksen hallintoelimet ja päätösvalta

Eläketurvakeskuksessa on edustajisto ja hallitus, jotka käyttävät Eläketurvakeskuksen päätösvaltaa. Henkilö ei voi olla samanaikaisesti edustajiston ja hallituksen jäsenenä.

7 §

Edustajiston nimeäminen ja kokoonpano

Sosiaali- ja terveysministeriö nimeää Eläketurvakeskuksen edustajiston enintään kolmeksi kalenterivuodeksi kerrallaan. Edustajistossa on kolmekymmentä jäsentä. Jäsenistä yksi edustaa sosiaali- ja terveysministeriötä ja yksi valtiovarainministeriötä. Muista jäsenistä viisi edustaa yksityisten ja kaksi julkisten alojen työnantajia, seitsemän yksityisten ja julkisten alojen työntekijöitä, kolme maatalousyrittäjiä ja kaksi muita yrittäjiä. Lisäksi edustajistoon kuuluu yhdeksän työeläkelaitoksia edustavaa jäsentä, joista yksi edustaa eläkekassoja, yksi eläkesäätiöitä ja viisi muita yksityisten alojen eläkelaitoksia sekä kaksi julkisten alojen eläkelaitoksia. Edustajiston kullekin jäsenelle on nimettävä henkilökohtainen varajäsen.

Sosiaali- ja terveysministeriön on edustajiston jäseniä nimetessään määrättävä yksi jäsenistä edustajiston puheenjohtajaksi ja yksi varapuheenjohtajaksi.

Sosiaali- ja terveysministeriön on ennen työnantajia ja työntekijöitä edustavien jäsenten ni-

meämistä varattava yksityisten ja julkisten alojen työnantajien sekä työntekijöiden edustavimmille järjestöille tilaisuus tehdä ehdotuksensa edustajiksi. Samoin ministeriön on ennen maatalousyrittäjiä ja muita yrittäjiä edustavien jäsenten nimeämistä varattava maatalousyrittäjien ja muiden yrittäjien edustavimmille järjestöille tilaisuus tehdä ehdotuksensa edustajiksi. Jos järjestö ei tee ehdotusta ministeriön määräämässä ajassa, ministeriön on kuitenkin nimettävä jäsenet.

Jos edustajiston jäsen eroaa kesken toimikauden, hänen tilalleen on nimettävä jäljellä olevaksi toimikaudeksi uusi jäsen edellä säädetyn mukaisesti.

Sosiaali- ja terveysministeriö määrää edustajiston puheenjohtajalle, varapuheenjohtajalle ja muille jäsenille suoritettavat palkkiot.

Mitä tässä laissa säädetään edustajiston jäsenestä, sovelletaan vastaavasti varajäseneseen.

8 §

Edustajiston tehtävät ja päätöksen teko

Edustajiston tehtävänä on:

2) valita hallituksen kolmesta jäsenestä sekä kullekin jäsenelle henkilökohtainen varajäsen;

Edustajiston kokouksessa kullakin jäsenellä on yksi ääni. Äänen mennessä tasan päätökseksi tulee puheenjohtajan kannattama mielipide, paitsi vaaleissa, joissa arpa ratkaisee. Tarkemmat säännökset edustajiston tehtävistä ja päätöksenteosta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

9 §

Hallituksen nimeäminen ja kokoonpano

Eläketurvakeskuksen hallitus nimetään enintään kolmeksi kalenterivuodeksi kerrallaan. Hallituksessa on viisitoista jäsentä, joista sosiaali- ja terveysministeriö määrää puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Hallituksen muut kolmesta jäsenestä valitsee Eläketurvakeskuksen edustajisto. Näistä jäsenistä edustajiston yksi-

tyisten alojen työnantajia edustavat jäsenet valitsevat kolme ja julkisten alojen työnantajia edustavat jäsenet yhden sekä yksityisten ja julkisten alojen työntekijöitä edustavat jäsenet yhteensä neljä, maatalousyrittäjiä edustavat jäsenet yhden ja muita yrittäjiä edustavat jäsenet yhden. Edustajiston kaikki jäsenet yhdessä valitsevat kolme muuta hallituksen jäsentä, joista yhden tulee edustaa julkisten alojen eläkelaitoksia. Hallituksen puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajaa lukuun ottamatta hallituksen kullekin jäsenelle on nimettävä henkilökohtainen varajäsen.

Hallituksen jäsenellä tulee olla riittävä työeläkealan tuntemus ja hänen on oltava hyvämaineinen. Jäsenenä ei voi olla vajaavaltainen eikä konkurssissa oleva eikä myöskään henkilö, joka on määrätty liiketoimintakieltoon.

Jos hallituksen jäsen eroaa tehtävästään kesken toimikauden, hänen tilalleen on nimettävä hallituksen jäljellä olevaksi toimikaudeksi uusi jäsen edellä säädetyn mukaisesti.

Mitä tässä laissa säädetään hallituksen jäsenestä, sovelletaan vastaavasti varajäseneseen.

11 §

Toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa

Eläketurvakeskuksella on hallituksen nimeämä toimitusjohtaja. Toimitusjohtajalla tulee olla hyvä työeläkealan tuntemus ja hänen on oltava hyvämaineinen. Toimitusjohtajana ei voi olla vajaavaltainen eikä konkurssissa oleva eikä myöskään henkilö, joka on määrätty liiketoimintakieltoon.

Hallitus nimeää toimitusjohtajan sijaisen. Mitä tässä laissa säädetään toimitusjohtajasta, sovelletaan vastaavasti hänen sijaiseensa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2008.

Sen estämättä, mitä tämän lain 5 §:n 2 momentissa säädetään, vuosina 2008 ja 2009 julkisten alojen eläkelaitosten kustannusosuudessa huomioon otettavan osuuden suuruus eläkelaitoksessa vakuutetuista työansioista on yksi kolmasosa sekä Merimieseläkekassan ja Maatalous-

yrittäjien eläkelaitoksen vastaavan osuuden suuruus kaksi kolmasosaa.

Eläketurvakeskuksen edustajisto, jonka toimikausi päättyy 31 päivänä joulukuuta 2007, valitsee tämän lain 9 §:ssä tarkoitetut edustajiston

valittavina olevat hallituksen kolmestoista jäsentä 1 päivänä tammikuuta 2008 alkavaksi toimikaudeksi.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

työntekijän eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 19 päivänä toukokuuta 2006 annetun työntekijän eläkelain (395/2006) 168 §:n 1 momentti, 169 §:n 2 momentti, 180 §, 182 §:n 3 momentti ja 202 § seuraavasti:

168 §

Laskuperusteiden laatiminen

Vakuutusmaksujen, vastuuvelan ja eläkevastuun laskuperusteet on laadittava ottaen huomioon ensisijaisesti työntekijöiden ja eläkkeensaajien tämän lain mukaan vakuutettujen etujen turvaaminen ja mitä 174—182 §:ssä sekä Eläketurvakeskuksesta annetun lain 5 §:ssä säädetään eläkkeistä aiheutuvan vastuun ja muiden kulujen jakautumisesta. Lisäksi 178—181 §:ssä ja Eläketurvakeskuksesta annetun lain 5 §:ssä tarkoitettujen yhteisesti kustannettavien kulujen suorittamista varten voidaan käyttää ennakolta rahastoivaa menetelmää.

169 §

Työeläkevakuutusyhtiöille maksettavien vakuutusmaksujen laskuperusteet

Työeläkevakuutusyhtiöiden vakuutusmaksun suuruutta määrittäessä otetaan vuosittain huomioon työeläkevakuutusyhtiön osuus 178—181 §:ssä ja Eläketurvakeskuksesta annetun lain

5 §:ssä mainituista yhteisesti kustannettavista kuluista.

180 §

Eläkelaitosten vastuu Eläketurvakeskuksen kustannuksista

Eläketurvakeskuksen kustannuksista vastaavat työntekijän eläkelain 3 §:ssä tarkoitettua yksityisten ja julkisten alojen työeläkelakien mukaista eläketurvaa hoitavat eläkelaitokset siten kuin Eläketurvakeskuksesta annetun lain 5 §:ssä säädetään.

182 §

Työttömyysvakuutusrahaston maksu

Työttömyysvakuutusrahaston tulee maksaa maksu Eläketurvakeskukselle vuosittain vastuunjakoperusteissa asetetussa määräajassa. Eläketurvakeskus hyvittää maksuna saamansa varat 1 momentissa mainituille eläkelaitoksille eläkelaitoksessa vakuutettujen työansioden suhteessa siten, että jaetuista varoista ennen hyvitystä vähennetään 1 momentissa mainittujen eläkelaitosten vastuulla oleva Eläketurvakeskuksen kus-

tannusosuus. Tarkemmat määräykset maksun hyvittämisestä sisältyvät 183 §:n 2 momentissa tarkoitettuihin vastuunjakoperusteisiin.

202 §

Tietojen maksuttomuus

Eläkelaitoksella, Eläketurvakeskuksella ja tämän lain mukaisella muutoksenhakuelimellä on oikeus saada maksutta tiedot, jotka niillä on tämän lain mukaan oikeus saada. Jos tiedot tarvi-

taan tietyssä muodossa ja siitä aiheutuu tietojen luovuttajalle olennaisia lisäkustannuksia, kustannukset on kuitenkin korvattava. Eläketurvakeskuksen oikeudesta periä tuottamistaan palveluista toimintokohtaisia palvelumaksuja säädetään Eläketurvakeskuksesta annetun lain 5 §:n 1 momentissa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2008.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

maatalousyrittäjän eläkelain 136 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 22 päivänä joulukuuta 2006 annetun maatalousyrittäjän eläkelain (1280/2006) 136 §:n 2 momentti seuraavasti:

136 §

*Eläkelaitoksen vastuu palkattomilta ajoilta kart-
tuneesta eläkkeen osasta ja Eläketurvakeskuk-
sen kustannuksista*

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2008.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen vastuusta Eläketurvakeskuksen kustannuksista säädetään työntekijän eläkelain 180 §:ssä.

Laki

kunnallisen eläkelain 132 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 13 päivänä kesäkuuta 2003 annetun kunnallisen eläkelain (549/2003) 132 §:n otsikko ja 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1293/2006, seuraavasti:

132 §

Valvontamaksu, oikeushallintomaksu, Eläketurvakeskukselle menevät maksut sekä lisäkustannukset ja lisäturvan maksusuudet

Edellä 131 §:n 1 momentissa tarkoitettuihin menoihin kuuluviksi luetaan myös vakuutustarkastuksen kustantamisesta annetun lain (479/1944) 1 §:n 1 momentin nojalla määrätty valvontamaksu, työeläkeasioiden muutoksenhaku-
kulautakunnasta annetun lain (677/2005) 16 §:n

mukainen oikeushallintomaksu sekä Eläketurvakeskuksesta annetun lain (397/2006) 5 §:n mukainen kustannusosuus ja toimintokohtainen palvelumaksu.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2008.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

valtion eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään 22 päivänä joulukuuta 2006 annettuun valtion eläkelakiin (1295/2006) uusi 143 a ja 143 b § seuraavasti:

143 a §

Valtiokonttorin osallistuminen Eläketurvakeskuksen kustannuksiin ja hallintoon

Valtiokonttori vastaa muiden eläkelaitosten kanssa Eläketurvakeskuksen kustannuksista ja maksaa käyttämistään Eläketurvakeskuksen palveluista toimintokohtaista palvelumaksua. Valtiokonttorin kustannusosuudesta ja palvelumaksusta säädetään Eläketurvakeskuksesta annetun lain (397/2006) 5 §:ssä.

Valtiokonttorin osallistumisesta Eläketurvakeskuksen hallintoon säädetään Eläketurvakeskuksesta annetun lain 7 ja 9 §:ssä.

143 b §

Sopiminen yhteistoiminnasta muiden eläkelaitosten kanssa

Valtiokonttori voi sopia yhteistoiminnasta ja siitä aiheutuvien kustannusten korvaamisesta kunnallisen eläkelaitoksen ja Eläketurvakeskuk-

sen sekä muiden eläke- ja vakuutuslaitosten
kanssa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2008.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain
täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 13 päivänä marraskuuta 2007
